

[Frandsen.]

det, men vi finder, at regeringens forslag til repræsentantskab og bestyrelse tager alt for lidt hensyn til de enkelte lønmodtageres muligheder for at få indflydelse på fonden. Ved opbygningen af en central fond kan vi risikere, at det for den enkelte lønmodtager vil fremtræde som en fjern instans, ja, måske lige så fjern en instans som bestyrelsen for det aktieselskab, der tilfældigvis ejer den virksomhed, hvor vedkommende er beskæftiget. Derfor vil SF foreslå, at man lader repræsentantskabet blive udpeget af tillidsmændene på samtlige arbejdspladser, offentlige som private. Det vil give lønmodtagerne langt større mulighed for at få indflydelse på fondens dispositioner og samtidig en følelse af, at lønmodtagerfonden er noget, der kommer lønmodtagerne ved.

Endvidere vil vi foreslå, at halvdelen af fondens bestyrelse vælges af repræsentantskabet og halvdelen af folketinget. Derved understreges det, at det både er lønmodtagernes fond og en fond, der skal indpasses i den almindelige samfundsstyring af økonomien.

Et tredje centralt punkt i regeringens lovforslag er spørgsmålet om lønmodtagernes personlige ejendomsret til fondens midler. Den enkelte lønmodtager kan ifølge forslaget trække sin andel ud af fonden efter 7 års forløb. Det er vor opfattelse, at det hverken for samfundet eller for den enkelte lønmodtager vil være en fornuftig ordning med disse automatiske udtræk. Det vil kunne medføre, at fondens midler bliver det mindre, eller at bidragene skal være det større, men hvis der skal udbetales penge til lønmodtagerne, er det nødvendigt at understrege, at det kun bliver en begrænset del.

Et fjerde centralt punkt i regeringens forslag er placeringen af fondens midler. Vi lægger vægt på, at fondsmidlerne bruges til at styre investeringerne i samfundet til gavn for lønmodtagerne, og det kan i den forbindelse være naturligt at sætte et spørgsmålstegn ved det rimelige i at opretholde de automatiske placeringer af fondens midler i visse virksomheder, sådan som det foreslås i regeringens forslag. Denne automatiske placering vil ikke altid være til gavn for lønmodtagerne, og det er under alle omstændigheder nødvendigt at understrege, at pla-

ceringen af fondens midler i virksomheder er afhængig af, om de ansatte ønsker det.

Jeg har fremhævet disse fire punkter fra regeringens forslag, idet det er vor opfattelse, at det er de centrale spørgsmål i forbindelse med selve fonden. Der er en række andre problemer, som også er væsentlige efter vor opfattelse, men som er af mindre principiel betydning og derfor bedre egner sig til en drøftelse i udvalget.

SF er meget interesseret i, at ethvert forsøg på at give lønmodtagerne større andel i ejendomsretten og dispositionsretten lykkes, og vi opfatter det lovforslag, som vi behandler i dag, som udtryk for et forsøg på dette; men for at det kan lykkes, er det nødvendigt, at vi ser disse problemer som en helhed, dvs. en lønmodtagerfond i sammenhæng med arbejdspladسدemokratiet, kapitalstyringen og inflationen. Vi mener ikke, at alle disse forhold skal løses til bunds, for at en lønmodtagerfond kan virke, men vi mener, at det er ganske afgørende, at væsentlige dele af det, jeg her har fremhævet, bliver gennemført senest samtidig med oprettelsen af en fond, og at de andre dele gennemføres snarest herefter.

Det udvalgsarbejde, som venter forude om dette lovforslag, kan vi regne med bliver meget omfattende. Jeg kan give tilsagn om, at mit parti vil være meget positivt indstillet over for udvalgsarbejdet om de problemer, der ligger i lovforslaget. Vi vil under udvalgsarbejdet på alle måder understrege betydningen af, at problemerne bliver belyst grundigt, og vi mener, at der er en række problemer, sådan som jeg har fremhævet det i dag, der bør belyses. Vi mener, at de problemer, der skal belyses, er af en så betydelig karakter, at vi ikke kan nå til vejs ende i denne folketingssamling, men vi kan muligvis i denne folketingssamling nå så langt, at vi kan nå en afgrænsning af problemerne og nå frem til en principbeslutning om demokratiseringen af økonomien både i samfundets top og på selve værkstedsgulvet.

Det er også meget almindeligt, at vi ved store lovgivningsprojekter lader drøftelserne foregå i to folketingssamlinger, både af hensyn til at arbejdet skal udføres ordentligt, og af hensyn til at vi kan få en virkelig offentlig debat om problemerne.